

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Mertxe Uria Aramendi

*Zarautz,
Gipuzkoa
(1920-2015)*

Aurkibidea

Biografia

Zarautzen jaio zen, sei senideren artean lehenengo. Etxean "ama txiki" deitzen zioten, askotan anai-arrebak zaintzea tokatu baitzitzaion. Zarauzko Munoan eta Santa Marinan alokairuan bizi izan baziren ere, errepublika garaian aita eta osabak etxea eraiki zuten Patxiku kolean, beraiek lan egiten zuten tailerraren gainean. Mertxek Santa Anako eskolan ikasi zuen mojekin, baina pena du lehenago ez joan izana herriko eskolara, han Maximiliana Orokieta baitzegoen, oso ospe oneko maistra. 14 urterekin Luis Tomaseneko karamelu-fabrikan hasi zen lanean, eta lau urte eman zituen han. Gerora, aita Donostian altzari-denda jarri zuenean, hara joan zen Mertxe lanera, eta bertan jarraitu zuen erretiroa hartu arte. Egunero trenez joaten zen Donostiara eta hainbat lagun egin zituen treneko bizipenei esker. Irakurtzeko zaletasuna izan du txikitatik, eta horri esker, berak bizi izan dituen garaiez gain, badu bera jaio baino lehenagoko historiaren berri ere.

Zintak

ZAR-151

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-10-06
- **Iraupena:** 99 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

ZAR-152

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-10-06

- **Iraupena:** 99 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

ZAR-153

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-10-11
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

ZAR-154

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-10-11
- **Iraupena:** 57 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

ZAR-155

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-10-11
- **Iraupena:** 56 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Santa Kruz apaiza

- **Erref:** ZAR-151/003
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:19:59. **Bukatu:** 00:21:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Mertxek egunkariaren bidez izan zuen Santa Kruz apaizaren berri; haren istorioetako batzuk kontatzen ditu. Aitonak ere ezagutu zuen Santa Kruz apaiza eta gizon gogorra zela esaten zuen.

2. Aitona Juli edo Polikarpo

- **Erref:** ZAR-151/005
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:21:43. **Bukatu:** 00:22:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Mertxek ezagutu zuen aitona: aitona Juli deitzen zioten, baina bere benetako

izena Polikarpo zen. Mertxeri asko gustatzen zitzaion Polikarpo izena erabiltzea eskolan, izen arraroa iruditzen baitzitzaion.

3. Aitona Luisen indarra

- **Erref:** ZAR-151/006
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:22:26. **Bukatu:** 00:23:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Aitona Luis oso kirolari ona eta indartsua omen zen, baina behin idiak pendizetik behera eror ez zitezen halako indarra egin zuen, hil egin baitzen.

4. Errepublika garaian etxea eraikitzeako erabakia

- **Erref:** ZAR-151/008
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:26:36. **Bukatu:** 00:29:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

Munoa inguruko etxe batean jaio zen; geroago, Santa Marina kalera joan ziren; Errepublika garaian, ordea, etxeak egiteko erraztasunak eman zituen gobernuak, eta Mertxeren aitak etxea bere tailerraren gainean eraikitzea erabaki zuen.

5. "Ama txiki"

- **Erref:** ZAR-151/010
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:32:41. **Bukatu:** 00:33:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Mertxe zen etxeko senide zaharrena eta gainerako senideak zaintzea tokatu zitzaion. "Ama txiki" deitzen zioten. Gauean sukaldean kontu-kontari aritzen ziren amarekin, baina Mertxek askotan umea zaintzen egon behar izaten zuen logelan.

6. Maximiliana Orokietaren maistraren ospe ona

- **Erref:** ZAR-151/014
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:39:02. **Bukatu:** 00:39:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Mertxek Santa Anan ikasi zuen mojekin. Baina herriko eskola hobearen omen zen, hango maistra oso ona baitzen: Maximiliana Orokieta.

7. Irakurtzeko zaletasuna betidanik

- **Erref:** ZAR-151/015
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:39:58. **Bukatu:** 00:41:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Irakurtzea beti gustatu izan zaio asko Mertxeri. Liburutegiko bazkide zen, eta handik hartzen zituen liburuak. Bere kasa ikasi izan du euskaraz irakurtzen.

8. Treneko abenturak

- **Erref:** ZAR-151/018
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:45:47. **Bukatu:** 00:48:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Egunero trenez joaten zen Donostiara lanera. Orduko trenen kalitatea oso txarra zen eta askotan bide erdian gelditzen ziren. Behin gau osoa pasa zuten ez aurrera eta ez atzera egin ezinik. Trenean lagunak egin zituen; haietako bat jostuna zen eta hainbat familiarentzat egiten zuen lan. Orduko anekdota bat kontatzen du.

9. Treneko aberiak

- **Erref:** ZAR-151/022
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:51:11. **Bukatu:** 00:52:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:

Orduko trenak elektrikoak ziren. Behin aberia izan zen eta orduko anekdota kontatzen du. Orduko trenak oso txarrak omen ziren, ez ziren garaiz iristen.

10. Treneko lagunak eta txartelak

- **Erref:** ZAR-151/024
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:53:20. **Bukatu:** 00:54:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:

Mertxe egunero ibiltzen zen trenean; egunero jende bera izaten zen. Orduan 400 pezeta kostatzen zuen trenean urte osoan ibiltzeko txartelak.

11. Euskara eta erdara denboran zehar

- **Erref:** ZAR-151/027
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:56:08. **Bukatu:** 00:57:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Umetan euskaraz egiten zuten kolean, baina eskolan erdaraz. Gerora hasi ziren neskak beraien artean euskaraz egiten. Behin beraien altzari-dendan euskararen gainean izandako anekdota kontatzen du.

12. Herriko eskolara joateko gogoia

- **Erref:** ZAR-151/029
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 01:06:11. **Bukatu:** 01:07:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

14 urtera arte ibili zen eskolan. Errepublikara garaian erlijioa ez zen ematen eskoletan, eta horregatik ikasi zuen mojetan Mertxek. Hala ere, pena du, herriko eskolan maistra hobeak baitzeuden. Mojen eskolan otoizlaburrak esaten zituzten josten aritzen ziren bitartean.

13. Kataluniako udaletxeetatik Zarautz aldera bisitan etorri zirenekoa

- **Erref:** ZAR-151/031
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 01:08:01. **Bukatu:** 01:09:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

Errepublikako garaian, Kataluniako hainbat udaletxeetatik bisitan etorri ziren Zarauzko udaletxera. Zarautzen harrera ona egin zieten, baina Madrildik

etorritako udatiarrak kexatu egin ziren; liskarrak egon ziren orduan. Ordutik udatiar haietako batzuk ez ziren gehiago etorri Zarautzera.

14. Alcalá Zamora Zarautzen

- **Erref:** ZAR-151/033
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 01:09:26. **Bukatu:** 01:11:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

Alcalá Zamora, Errepublikako presidente zela, Zarautzera etorri zen bisitan. Hari egin zioten harrerari buruz hitz egiten du.

15. Mitina debate bihurtzeko arazoak

- **Erref:** ZAR-151/035
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 01:13:01. **Bukatu:** 01:14:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:

Errepublikak gutxi iraun zuen. Garai hartan greba ugari zegoen, mitinak izaten ziren. Behin mitin batean gizon batek hizlariaren kontra egin zuen, baina ez zioten utzi bere jarrera defendatzen.

16. Barkilleroari buruzko oroitzapenak

- **Erref:** ZAR-153/003
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:01:27. **Bukatu:** 00:04:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Maritxuren amak barkilleroei buruzko kanta erakutsi zien. Beraiek ume zirela, barkilleroa egoten zen haien kolean; hari buruzko oroitzapenak kontatzen dituzte.

17. Patxiku kalearen historia

- **Erref:** ZAR-153/005
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:08:53. **Bukatu:** 00:10:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Patxiku kalearen historia kontatzen dute: nor zen Patxiku, zergatik hartu zuen kaleak bere izena...

18. Patxiku kalearen eta Barren plazaren historia

- **Erref:** ZAR-153/007
- **Iraupena:** 0:03:33. **Hasi:** 00:11:56. **Bukatu:** 00:15:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Patxiku kalearen izena "Nuestra señora del Pilar" izan arren, denek "Patxiku kalea" deitzen zioten. Patxiku kalea nondik nora doan eta Barren plaza lehen nolakoa zen azaltzen dute.

19. Zarauzko garai bateko kale-baserriak

- **Erref:** ZAR-153/009
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:16:20. **Bukatu:** 00:17:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Zarautzen kale-baserriak zeuden garaia ezagutu zuten. Orduko etxeez eta giroaz hitz egiten dute.

20. "Isasti" baserria

- **Erref:** ZAR-153/012
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:19:42. **Bukatu:** 00:21:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Zarauztarrak izan arren, beraien gurasoak baserrikoak ziren, eta horren eragina nabari dute, ez baitute kaleko-kaleko hizkera. "Isasti" deitzen zieten umetan.

21. Janaria prestatzeko ohiturak

- **Erref:** ZAR-153/013
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:21:38. **Bukatu:** 00:24:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Beraien amen arteko aldeaz hitz egiten dute. Ogia egiteko, nola edo hala moldatzen ziren errazionamendu garaian. Janaria prestatzeko, zer ohitura izaten zituzten aipatzen dute.

22. Santa Luzia, jostungaien eguna

- **Erref:** ZAR-153/014
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 00:24:08. **Bukatu:** 00:27:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

Mertxek oso ondo zekien jertseak josten. Santa Luzia eguna (jostungaien eguna) ospatzen zuten lehen. Egun hartan, pastelak erosten zituzten, eta orduko anekdotak kontatzen dituzte.

23. Santa Luzia eguna gaur egun

- **Erref:** ZAR-153/015
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:27:44. **Bukatu:** 00:29:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

Santa Luzia eguna jostungaien eguna zen. Lehen jostun asko zegoen; eta Santa Luzia egunean, ospakizun handia izaten zuten. Gaur egun, oraindik, emakume asko ateratzen dira elkarrekin bazkaltzera Santa Luzia egunean.

24. "Viva Rusia" esan izanagatik, kartzelara

- **Erref:** ZAR-153/020
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:37:52. **Bukatu:** 00:40:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerra garaian, komandantzia militarra zegoen Zarautzen; eta, Francoren soldaduek herriren bat hartzen zutenean, horren berri ematen zuten handik. Bandoa jotzen zutenekoa gogoan dute. Emakume bat kartzelara eraman zuten "Viva Rusia" esateagatik. Kartzelan lixiba egiten ikasi zuen, eta gerora hortik atera zuen bizibidea.

25. Barkilloa erosteko jolasa

- **Erref:** ZAR-153/022

- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:41:57. **Bukatu:** 00:42:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Barkilloa erostean, erruletaren jolasa egiten zuten, zenbat barkillo eramango zituzten ikusteko.

26. Bandoko albisteak

- **Erref:** ZAR-153/023
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:42:48. **Bukatu:** 00:44:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak

Laburpena:

Bandoa jotzean, zer albiste ematen zituzten azaltzen dute.

27. Alemaniatik Zarautzera etorritako jendea

- **Erref:** ZAR-153/025
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:46:22. **Bukatu:** 00:48:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

II. Mundu Gerran, Zarautzera aleman ugari etorri ziren, Alemaniako gerratik ihesi. Enpresak jarri zituzten hemen.

28. Asteasu eta Zarautz arteko kablea

- **Erref:** ZAR-153/026
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:48:20. **Bukatu:** 00:50:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak

Laburpena:

Alemaniatik etorritako gizon batek jarri zuen purpurina-fabrika; gizon horrek berak jarri zuen, halaber, Asteasutik Zarautzeraino iristen zen kablea, meatzeetako burdina itsasoraino eraman eta itsasontziz garraia zezaten. Gerora, kendu egin zuten, ez baitzen errentagarria.

29. Eibarko euskararen ospea

- **Erref:** ZAR-153/029
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:52:48. **Bukatu:** 00:54:36

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Eibartarren euskarari buruzko txisteak kontatzen dituzte. Eibarren sortu omen ziren erreminta berrien izenak; oso hiztegi zabala omen daukate industriaren alorrean.

30. Euskararen hizkerak

- **Erref:** ZAR-153/030
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:54:36. **Bukatu:** 00:55:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Euskararen hizkeren arteko aldeaz hitz egiten dute.

31. Urolako trena kentzea pena

- **Erref:** ZAR-154/003
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:02:41. **Bukatu:** 00:04:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:

Askotan gelditzen zen trena indarrik gabe. Argindarrarekin ibiltzen zen trena. Urolako trena kentzea pena izan zen.

32. Gogo-jardunetara Arantzazura

- **Erref:** ZAR-154/004
- **Iraupena:** 0:03:11. **Hasi:** 00:04:06. **Bukatu:** 00:07:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Gogo-jardunak nolakoak ziren azaltzen dute. Behin Arantzazun izan ziren. Zortzi egun inguru izaten ziren, otoitzean, hausnarketan... egitera. Zarauzko apaiz bati buruz iritzia ematen dute.

33. Apaizek esandakoarekin beldurrez

- **Erref:** ZAR-154/005
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:07:17. **Bukatu:** 00:09:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Beldurra pasatzen zuten apaizekin. Don Juan Legarra xelebrea omen zen eta ez omen zuen erlijio kontuetan gehiegi insistitzen.

34. Apaizekin larrituta

- **Erref:** ZAR-154/006
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:09:30. **Bukatu:** 00:12:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Apaizak esandakoa ez zen zalantzan jartzen. Apaizarengana joateko larritu egiten ziren. Anekdotak pare bat kontatzen dituzte.

35. Konfesatzerakoan neskak saretaren atzetik

- **Erref:** ZAR-154/007
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:12:05. **Bukatu:** 00:14:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Fraideren batzuek gehiago onartzen zuten konfesatzerakoan. Neska edo emakumeek konfesatzerakoan saretaren atzetik hitz egiten zuten. Txirrin kopuruaren arabera fraide bat edo beste bat eskatzeko aukera zegoen.

36. Fraidegai gazteak

- **Erref:** ZAR-154/009
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:16:08. **Bukatu:** 00:18:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Lehen fraidegai asko izaten ziren. Begi-zeharka begiratzen zieten neskei. Frontoian pilotan aritzen ziren.

37. San Antonioko hamahiru astearteak

- **Erref:** ZAR-154/010
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:18:03. **Bukatu:** 00:20:06

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

<p>San Antonio kofradian 13 asteartetan mezetara joanez gero, San Antonio egunean izozkia ematen zieten. Jesusen Bihotzaren prozesioan ere joaten ziren eta Espainiako bandera eramaten zen.</p>

38. Fatimako Ama Birjinarekin desilusioa

- **Erref:** ZAR-154/011
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 00:20:06. **Bukatu:** 00:23:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

<p>Fatimako Ama Birjina Zarautzera ekarri zuten eta Espainiako banderekin egin zieten harrera. Maritxuk benetako Ama Birjina espero zuen, ez eskultura bat.</p>

39. Donostiako kartzelan bazkaltzen

- **Erref:** ZAR-154/012
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 00:23:00. **Bukatu:** 00:26:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Eukaristiako kongresua izan zen Donostian eta Martuteneko kartzelan bazkaldu zuten, mojak ordena berekoak zirelako. Orduan mojak oraingo funtzionarioen funtzioak betetzen zituzten.

40. Bazkaria zapata kaxetan

- **Erref:** ZAR-154/013
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:26:12. **Bukatu:** 00:28:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua

Laburpena:

Donostiako kartzelan ume bat bazela gogoratzen da Maritxu, ama barruan zegoelako. Zapata kaxetan eramaten zuten irteeretara bazkaria. Motxila askoz geroago izan zuten.

41. Euritarako gomazko katiuskak

- **Erref:** ZAR-154/014
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:28:43. **Bukatu:** 00:30:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Euritakoak katiuskak izaten ziren, gomazkoak. Elurra gutxi baina egiten zuen. Izotza asko botatzen zuen lehen.

42. Xiprineko eta Iturrarango baratzeak

- **Erref:** ZAR-154/015
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:30:30. **Bukatu:** 00:32:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Bizioak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Lehengoz Zarautz nolakoa zen kontatzen dute. Xiprineko baratzean ibiltzen ziren eta Iturrarangoan ere bai. Tabakoa erdi ezkutuan gordeta izaten zuten han.</p>

43. Ezkutuan erretzen

- **Erref:** ZAR-154/016
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:32:43. **Bukatu:** 00:34:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Bizioak

Laburpena:

Aurrenekoz arto-bizarrak erre zituzten eta ez zuen gustorik ere izaten. Ezkutuan zigarroa erre zutenekoa gogoan dute.

44. Anai-arreba gazteen ardura

- **Erref:** ZAR-154/017
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:34:16. **Bukatu:** 00:37:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Maritxuk anai-arreba gazteak izan zituen eta ardura gehiago izaten zituen etxean.

45. Hildakoak ikustea entretenigarri

- **Erref:** ZAR-154/018
- **Iraupena:** 0:02:57. **Hasi:** 00:37:19. **Bukatu:** 00:40:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Beti elizan ibiltzen ziren, etxetik kanpo ibiltzearren batzuetan. Hutsarekin barre egiten zuten, gutxirekin moldatzen ziren. Baten bat hiltzen zenean, hura ikustera joaten ziren. Horrelakoak ziren umetako denborapasak.

46. Josten ikasten

- **Erref:** ZAR-154/019
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:40:16. **Bukatu:** 00:41:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

Akerregineko etxean josten ikasten aritu zen Mertxe. Moja izandako batek pianoa erakusten zuen.

47. Igandetean pastak jatera eta pianoa jotzera

- **Erref:** ZAR-154/020
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:41:11. **Bukatu:** 00:42:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Kafetegiak eta gozotegiak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Arrillaga gozotegikoenera joaten ziren igandetean saltzeko moduan ez zeuden pastak erostera. Pastak erosiz gero, pianoa jotzeko aukera ematen zieten.

48. Gozotegiko anekdota

- **Erref:** ZAR-154/021
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:42:36. **Bukatu:** 00:44:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Kafetegiak eta gozotegiak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Gozotegi batean "Keipo" izeneko gozoa eskatu zuten "borracho" eskatu beharrean.

49. Getariarrak irekiagoak zarauztarren aldean

- **Erref:** ZAR-154/022
- **Iraupena:** 0:03:38. **Hasi:** 00:44:22. **Bukatu:** 00:48:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Zarauzkoa edo Getariakoa izan, izaeran oso desberdinak dira. Getariarrak irekiagoak dira. Oraingo arrain-saltzaile baten adibidea ipini dute. Getaria asko aldatu da.

50. Getariar neskekin ez ziren ibiltzen

- **Erref:** ZAR-154/023
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:48:00. **Bukatu:** 00:50:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Getariar neskekin ez ziren ibiltzen. Haiek zinemara etortzen ziren igandeetan. Zarauztar eta getariarrez osatutako bikote asko sortzen ziren.

51. Zumaiarrentzat zarauztarrak señoiritak

- **Erref:** ZAR-154/024
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:50:00. **Bukatu:** 00:52:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Getariako eskolan ibiltzen ziren neskak Zarautzera etortzen ziren bukaeran mojetara eta hortik egiten zuten harreman handiagoa. Zumaia eta Zarautzek ez dute hainbesteko harremanik izan. Haienez zarauztarrak "señoiritak" ziren.

52. Igandeetan bizikletak alokatu

- **Erref:** ZAR-154/025
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:52:21. **Bukatu:** 00:54:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

Igandeetan batzuetan bizikleta alokatzen zuten pagarekin orduerdirako.

53. Lizarrara motorrean

- **Erref:** ZAR-154/026
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:54:35. **Bukatu:** 00:57:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

Lizarrara motorrez joan zirenekoa kontatzen du. Ez zen beraiena baina ausartu ziren.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-13

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com